

Kontrakt Socjalny dla Europy

EUROPEJSKIEJ KONFEDERACJI ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

My, liderzy związków zawodowych Europy, skupieni w Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych, pragniemy wystosować apel i zaproponować Kontrakt Socjalny dla Europy.

Widzimy, że zagrożony jest powojenny ład społeczno-gospodarczy, który doprowadził do utworzenia Unii Europejskiej i europejskiego modelu społecznego. Ten unikalny model społeczny przyniósł znaczące korzyści dla obywateli i pracowników oraz pozwolił nam przejść z kryzysu w dobrobyt.

Dostrzegamy rosnące nierówności, coraz wyższy poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego, wielkie bezrobocie, brak bezpieczeństwa zatrudnienia, który dotyka szczególnie ludzi młodych, oraz pogłębiające się rozczarowanie projektem europejskim.

Patrzemy z niepokojem na rosnące nacjonalizmy, rasizm i ksenofobię. Ten trend, nakręcany konkurencją niskich płac, może doprowadzić do odrzucenia projektu europejskiego, który EKZZ zawsze wspierała.

Podkreślamy, że podstawowe prawa społeczne muszą mieć pierwszeństwo przed wolnością gospodarczą. Taki jest duch Karty Praw Podstawowych włączonej do Traktatu Lizbońskiego. Powinno to być podkreślone w Protokole Postępu Społecznego, który ma być załączony do Traktatów.

Wierzmy, że unia monetarna musi służyć procesowi integracji europejskiej opartemu na zasadach pokoju, demokracji i solidarności, jak też na gospodarczej, społecznej i terytorialnej spójności. To właśnie jest droga ku bezpiecznej przyszłości obywateli w zglobalizowanym świecie.

Przypominamy, że celem UE jest postęp gospodarczy i społeczny. Osiągnięcie Unijnych Celów 2020 wymaga społeczeństw stabilnych socjalnie, trwałego wzrostu gospodarczego i instytucji finansowych służących realnej gospodarce.

Wierzmy, iż tylko poprzez dialog społeczny będziemy w stanie dojść do sprawiedliwych i skutecznych rozwiązań odpowiadających na głęboki kryzys, w którym tkwi Unia. Ale niestety obserwujemy brak poszanowania, ataki i sabotaż wobec demokracji w miejscu pracy i dialogu społecznego.

Wzywamy UE do skupienia się na polityce poprawiającej standardy warunków życia i pracy, jakość zatrudnienia, sprawiedliwe płace, równe traktowanie, skuteczny dialog społeczny, prawa związkowe i inne prawa człowieka, usługi użyteczności publicznej wysokiej jakości, ochronę socjalną – w tym sprawiedliwy i stabilny system ochrony zdrowia oraz system emerytalny – jak również na polityce przemysłowej sprzyjającej sprawiedliwemu przejściu do modelu zrównoważonego rozwoju. Polityka taka ma pomóc w budowie zaufania obywateli wobec ich wspólnej przyszłości.

Odrzucamy wszelką politykę prowadzącą do ostrej i degradującej konkurencji w zakresie płac, praw pracowniczych, czasu pracy, zabezpieczenia społecznego, podatków i środowiska naturalnego.

Popieramy skoordynowaną politykę gospodarczą jak i zdrowe finanse publiczne, ale odrzucamy stosowane metody zarządzania ekonomicznego, które podkopują osiągnięcia socjalne ubiegłych dziesięcioleci, osłabiają trwały rozwój, ożywienie gospodarcze i niszczą usługi użyteczności publicznej. Dlatego przeciwstawiamy się Traktatowi o Stabilizacji, Koordynacji i Zarządzaniu w Unii Gospodarczej i Walutowej (TSCG).

Niepokoi nas również sposób wypracowania TSCG, pozbawiony znaczącego zaangażowania Parlamentu Europejskiego i obywateli.

Nalegamy, aby UE i jej państwa członkowskie skrupulatnie przestrzegały europejskich i międzynarodowych instrumentów, takich jak Konwencje MOP, orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i zrewidowana Europejska Karta Społeczna, do której Unia Europejska powinna przystąpić, jak również do Protokołu będącego jej częścią przewidującego system skarg zbiorowych (1995).

Wziąwszy pod uwagę wszystkie te powody, żądamy Kontraktu Socjalnego dla Europy, którego treść proponujemy przedyskutować i uzgodnić trójstronnie na forum UE.

Europejska Konfederacja Związków Zawodowych jest zdania, że do Kontraktu Socjalnego należy włączyć następujące elementy:

Rokowania zbiorowe i dialog społeczny:

Wolność negocjacji zbiorowych i dialog społeczny są integralną częścią Europejskiego Modelu Społecznego. Obydwa te elementy muszą być zagwarantowane na szczeblu UE i krajowym. Każde państwo członkowskie powinno wdrożyć właściwe mechanizmy wspierające;

Należy respektować autonomię partnerów społecznych, jak również ich rolę i stanowisko na szczeblu krajowym i europejskim; niedopuszczalna jest jednostronna interwencja władz publicznych w rokowania zbiorowe lub istniejące układy zbiorowe; należy też zmaksymalizować zasięg układów zbiorowych;

Skuteczne zaangażowanie partnerów społecznych, już od etapu diagnozowania, w europejskie zarządzanie gospodarką i reformy krajowe jest nieodzowne. Wysiłki na rzecz przystosowania do zmian powinny być współmierne do możliwości społeczeństw i nie powinny spoczywać jedynie na pracownikach i ich rodzinach.

Zarządzanie gospodarką na rzecz zrównoważonego wzrostu i zatrudnienia:

Konieczne są pilne działania na rzecz zakończenia kryzysu zadłużenia i nadania Europejskiemu Bankowi Centralnemu roli kredytodawcy ostatniej szansy poprzez umożliwienie mu emisji euroobligacji. Programy rozwojowe dostosowane do sytuacji w konkretnym kraju powinny być dyskutowane, uzgadniane i monitorowane wspólnie z partnerami społecznymi;

Konieczna jest europejska polityka przemysłowa i inwestycyjna odpowiadająca na wyzwania gospodarcze i ekologiczne; należy nadać priorytet inwestycjom w zrównoważoną infrastrukturę, badania i rozwój, technologię w zakresie klimatu i zasobów odnawialnych. Nie powinny one być włączane do bilansu deficytu publicznego;

Należy stworzyć zasady dla uregulowanego, solidnego i przejrzystego sektora finansowego służącego realnej gospodarce;

Na cele społeczne i środowiskowe powinny być przeznaczone nadwyżki środków uzyskane z lepszego wykorzystania europejskich funduszy strukturalnych, Europejskiego Banku Inwestycyjnego, obligacji projektowych i odpowiednio skonstruowanego podatku od transakcji finansowych;

Należy powstrzymać UE przed wywieraniem presji na liberalizację usług użyteczności publicznej, za które odpowiedzialność leży w gestii poszczególnych krajów;

Należy zapewnić godziwe wynagrodzenia dla wszystkich, co wpłynie na wzrost i popyt wewnętrzny;

Należy zagwarantować młodzieży w Europie godną pracę lub właściwe możliwości szkolenia w ciągu 4 miesięcy od ukończenia szkoły lub wejścia do strefy bezrobocia;

Należy podjąć kroki podnoszące jakość miejsc pracy, zwalczające ich nietrwałość, zwalczać nadużycia w obszarze niepełnego wymiaru pracy, pracy tymczasowej i umów na czas określony;

Konieczna jest aktywna polityka rynku pracy obejmująca inicjatywy wspierające ludzi wypchniętych z rynku pracy.

Sprawiedliwość gospodarcza i społeczna:

Należy zapewnić opodatkowanie progresywne i prowadzące do wyrównywania dochodów, zlikwidować raje podatkowe oraz możliwość unikania podatków, oszustw podatkowych, korupcji i pracy na czarno;

Należy aktywnie zwalczać spekulację;

Należy zapewnić wszystkim równą płacę i równe prawa za pracę o równej wartości; układy zbiorowe pracy oraz równa płaca powinny obejmować wszystkich bez względu na rodzaj umowy o pracę, szczególnie w przypadku zatrudnienia w tym samym miejscu pracy;

Należy wdrożyć politykę eliminującą nierówności płacowe między kobietami i mężczyznami;

Poziom płac powinien być ustalany na szczeblu krajowym zgodnie z krajowymi praktykami i systemami stosunków przemysłowych. Negocjacje partnerów społecznych na właściwym poziomie są najlepszym mechanizmem zapewniającym dobre płace i warunki pracy; ustawowa płaca minimalna w krajach, gdzie związki zawodowe uznają ją za konieczność powinna znacznie wzrosnąć. W każdym razie, przepisy dotyczące najniższej płacy powinny respektować standardy sprawiedliwej płacy zawarte w rozwiązaniach Rady Europy.

Konieczna jest harmonizacja podstawy opodatkowania przedsiębiorstw i wprowadzenie stawek minimalnych CIT, o ile to możliwe co najmniej na poziomie 25%, który jest obecnie średnim poziomem w Europie.

Wzywamy europejskie organizacje pracodawców, instytucje UE, rządy państw i organizacje wspomagające do włączenia się do dyskusji nad proponowanym przez EKZZ Kontraktem Socjalnym dla Europy.

